

70. narozeniny. Na inšprucké universitě se dostal do konfliktu s církevními autoritami; podporu našel tehdy zejména také u prof. Masaryka. Později přešel na německou universitu do Prahy. — Trvání rýnsko-westfálského uhelného syndikátu bylo německou vládou vynuceno proti vůli některých účastníků. — (Kč) — Zákon ze dne 26. února 1930 o zásluhách presidenta republiky T. G. Masaryka byl proveden o prázdninách tak, že v poslanecké sněmovně do podstavce sochy presidentovy, stojící v čele sálu, byla zasazena bílá mramorová deska s nápisem: T. G. Masaryk zasloužil se o stát. Zákon ze dne 26. února 1930 Podobně v senátě s tímž nápisem byla zasazena deska pod velký modelovaný státní znak proti předsednické tribuně, tam kde dříve visíval veliký gobelín se státním znakem. — Papežův titul jako hlavy papežského státu byl stanoven takto: suverén státu Vatikánského města. — Ministerstvo spravedlnosti podalo osnovu o nesporném řízení. — Na projev akademického senátu Německé university v Praze proti zákonu z 19. února 1920 č. 135 stran restituce titulu Karlova universita, úpravy názvu německé university a vrácení archivu a insignií české universitě, odpověděl akademický senát Karlovy university prohlášením, jež vypracoval univ. prof. Dr. Václav Novotný a univ. prof. Dr. Miloslav Stieber, zcela zamítavě. Poněvadž zákon dosud nebyl ministerstvem proveden (!) a věc se přenáší na pole politické, není patrně ani tato fáze boje university o stará práva konečná. — (Ča.)

Z Masarykovy sociologické společnosti. Dne 8. května 1930 konala se přednáška docenta Dra. Chalupného »O sociální filosofii Otakara Březiny«. Přednášející pokládá za dva nejdůležitější rysy myšlení Březinova jeho naturalism a sklon jazykový. Březina považoval sociální problémy přírodní, jako část kosmického dějství. Jazyk každého národa považoval za neocenitelný poklad kultury a proto cenil vysoce naše buditele. Třídní boj, ač jej uznával jako skutečnost, netěšil se Březinově přízni. Hnutí dělnické uznával však jako nezbytnost. Dr. Jindřich.

Sociální pojištění ve Francii. Dne 1. května 1930 vyšel zákon, kterým byl doplněn zákon ze dne 5. dubna 1928 o sociálním pojištění. Tímto zákonem je upraveno pojištění nemocenské, invalidní, starobní, na dožití a pro případ nezaměstnanosti. Pojistné povinnosti podléhají všechny osoby pracující za mzdu, bez rozdílu pohlaví, pokud jejich celoroční plat nepřevyšuje 15.000 franků, nebo v městech větších než s 200.000 obyvateli a v krajích průmyslových 18.000 franků. Pečuje-li zaměstnanec o jedno dítě, zvyšují se cifry právě zmíněné o 2000 franků, pečuje-li o dvě děti zvyšují se tyto cifry o 4000 franků a při třech nebo více dětech jsou cifry tyto zvýšeny na 25.000 franků. Z pojistné povinnosti jsou vyloučeni pracovníci sezonní, pokud pracují méně než 90 dní v roce. Cizinci, kteří pracují a trvale bydlí ve Francii, podléhají pojistné povinnosti až na malé odchylky.

Z pojistného, které se rovná průměrně 8% střední mzdy, platí polovina pojištěnec, polovinu zaměstnavatel. Pojistné odvádí se nalepením pojistných známek. Za každého zaměstnance, jehož celoroční výdělek je vyšší než částka stanovená v zákoně jako hranice pro pojistnou povinnost a menší než 25.001 frank ročně, platí zaměstnavatel roční příspěvek, který nesmí být menší než třetina a vyšší než dvě třetiny toho, co by platil zaměstnavatel za pojištěnce, který by měl mzdu ročních 18.000 franků.

Nemocenské pojištění poskytuje lékařské ošetření, léky, nemocniční a ústavní ošetření pojištěnci a jeho rodině, pokud ovšem věk dětí neklesl pod 16 let. Nemocenské pojištění ovšem se nevztahuje na manželku, která má vlastní důchod. Na výdaje s léčením přispívá pojištěnec 15—20% skutečných nákladů; celý náklad léčebný nesmí pře-

kročiti vzhledem k nemoci 50% střední denní mzdy. Dávky se poskytují po dobu 6 měsíců; při tom platí zvláštní ustanovení, že za každých 5 let musí se pojištěná osoba podrobiti zdravotní prohlídce. Nemocenská podpora poskytuje se od šestého dne nemoci, nejdéle po dobu 6 měsíců a rovná se polovině průměrné denní mzdy. Má-li pojištěnec nejméně 3 děti, nebo t. zv. národní sirotky, o něž se stará, vyplácí se tato podpora již od čtvrtého dne. Čekací doba jest 60ti denní, v nepřerušené době tří měsíců nebo 240ti denní době 12ti měsíců předcházejících nemoci. V době těhotenství a v době 6 měsíců po porodu mají pojištěné ženy a manželky pojištěnců právo na lékařské ošetřování a na léky. Plná nemocenská podpora vyplácí se v době 6 týdnů před a 6 týdnů po porodu, pokud se jedná o pojištěnku, a pokud byla dokonána doba čekací. Pojištěnka, která kojí své dítě, má po dobu kojení, nejdéle však po dobu 9 měsíců, právo na podporu, která se rovná v době prvních 4 měsíců 150 frankům, v pátém až šestém měsíci 100 frankům a v sedmém až devátém měsíci 50 frankům.

Za invalidního považuje se pojištěnec, který vyčerpal nárok na podporu nemocenskou a jehož pracovní způsobilost zmenšila se o dvě třetiny. Vstoupil-li pojištěnec do pojištění před dokonáním 30. rokem věku, rovná se jeho důchod po 30 příspěvkových letech 40% roční průměrné mzdy. Částka tato zvyšuje se vždy o 1% průměrné mzdy za každý rok pojištěný nad 30 příspěvkových let. Vstoupil-li pojištěnec do pojištění až po dokonání 30. roku věku, zmenšuje se důchod shora zmíněný o jednu třicetinu za každý rok nebo zlomek roku mezi třicátým rokem věku a rokem vstupu. Minimum důchodu je 1.000 franků, pokud pojištění trvalo aspoň 6 let. Jinak jest minimum 600 franků ročně. Netrvalo-li pojištění 30 let a nastala-li invalidita, zmenšuje se důchod, který činí 40% průměrné roční mzdy, o jednu třicetinu za každý rok, který schází do 30 let příspěvkových. Čekací doba stanovena jest lhůtou dvou let před onemocněním a zaplacením nejméně 480 denních příspěvků v době dvou let předcházejících nemoci nebo úrazu. Důchod stanoví se na 5 let. Je-li zjištěno lékařskou prohlídkou, že invalidita trvá, přiznává se důchod trvale. Důchod lze odejmouti pouze tehdy, jestliže pracovní způsobilost stoupne na více než 50%.

Nárok na důchod starobní vzniká po 60. roce věku, jestliže pojištěnec byl pojištěn nejméně 30 let, z nichž každý rok vykazuje aspoň 240 příspěvkových dnů. Důchod rovná se 40% průměrné roční mzdy a zvyšuje se o jednu desetinu pro každou pojištěnou osobu, která vychovala nejméně tři děti až do věku 16 let. Pojištěnec může žádati o důchod starobní také po 55. roce věku, trvalo-li pojištění aspoň 25 let. Důchod je ovšem v případě tomto snížen. Důchodce může si udržovati po dobu vyplácení důchodu pojištění nemocenské platí-li měsíční příspěvek nejméně 15 franků.

Ve Francii zavedeno jest pro pozůstalé zvláštní pojištění na dožití. Pozůstalí dostanou odbytné v částce 20% průměrné mzdy zesnulého s tím omezením, že odbytné nesmí býti nižší než 1000 franků a vyšší než dvě třetiny skutečné mzdy zesnulého. Doba čekací pro odbytné jest jeden rok. Pro pozůstalé poskytují se zásadně pouze dávky jednorázové; výjimku činí pouze dočasné důchody sirotčí, které poskytují se vdovám, které mají nejméně tři děti mladší 13 let. Důchod sirotčí náleží také úplným sirotkům pokud jsou mladší 13ti let. Sirotčí důchod může býti prodloužen až do 16 let, jestliže dítě jest v učení nebo studuje, nebo jestliže trpí nezhojitelnou vadou nebo nemocí. Minimum sirotčí pense činí 120 franků ročně.

Na podporu v nezaměstnanosti má nárok francouzský státní občan, pokud je nezaviněně nezaměstnaný a pokud je zapsaný u Umísťovacího úřadu. Podpora poskytuje se nejvýše 4 měsíce v jednom podpurném

roce a rovná se výši dvojnásobného příspěvku, který pojištěnec platil na sociální pojištění. Doba čekací je roční. Úhrada podpor v nezaměstnanosti děje se z 1% srážky z příspěvků odevzdaných na sociální pojištění. Částky tyto jsou přidělovány zvláštním fondům, které pojištění to provádějí.

Dobrovolně mohou se pojistiti na všechny tyto dávky osoby samostatně výdělečně činné, pokud jsou francouzskými státními občany a pokud jejich výdělek nepřesáhne příjmovou hranici, která stanovena je pro pojistnou povinnost. Příspěvek těchto osob není přesně vyměřen, nesmí však býti menší než 240 franků ročně a větší než 10% ročního příjmu. Osoby samostatně výdělečně činné mohou se také pojistiti jen pro případ stáří, kdy příspěvek činí 120 franků ročně.

Provádění sociálního pojištění jest svěřeno pokladně departementu a pokladnám primárním, zřízeným v každém departementu, které provádějí pojištění buďto samy nebo prostřednictvím místních úřadoven. Dozor vykonává ministr práce a ministr financí.

Spory vzniklé prováděním pojištění rozhoduje kontrolní výbor skládající se ze soudce jako předsedy, z jednoho zaměstnavatele a jednoho pojištěnce. Odvolání z tohoto výboru jde k řádnému soudu. Jako poradní sbor funguje »conseil supérieur des assurances sociales«.

Dr. Jindřich.

Nezaměstnanost v Československé republice. Vzestupná tendence nezaměstnanosti v prvním čtvrtletí letošního roku, polevila vlivem sezóních prací v jarních měsících jen nepatrně, následkem trvající průmyslové deprese. Počátkem druhé polovice roku nezaměstnanost opět stoupá. Tento vzestup je však hlavně rázu technického a je zvolen zákoným prodloužením lhůty pro nároky na vyplácení podpor v nezaměstnanosti, takže ti nezaměstnanci, kteří již vyčerpali nárok na podporu opět se hlásí u sprostředkovatelen o práci. Úhrnná suma podpor, jež byly za 11 let vyplaceny činí 1.339,070.340 Kč.

Boj proti vzrůstající se nezaměstnanosti vedený se strany nucených svazků došel v posledních dnech výrazu v zemi Moravskoslezské, kde zemský výbor jednal v návrzích investičních prací a usneseno urychlití resp. neprodleně pronést meliorační stavby, které byly již schváleny a pro něž byla uvolněna úhrada. Kromě toho připraveny byly projekty regulace řek a hrazení bystřin, projekty na stavbu vodovodů a kanalizací a úpravu silnic.

Oma.

Ze Sociálního ústavu československé republiky. Na třetím večeru cyklu přednášek o mzdách a koupěschonosti zaměstnanců u nás přednášel Dr. Rudolf H o t o w e t z, ministr mimo službu a prezident Všeobecného pensijního ústavu »o možnostech vnitřního trhu u nás«. Přednášející uvedl, že náš národní důchod připadající průměrně na každého obyvatele státu částkou Kč 5.600— je nominálně značně nižší než ve státech západoevropských a severoevropských; i skutečný národní důchod jest však nižší a také naše životní úroveň je nižší. Řečník doložil ciframi, že spotřeba věcí, sloužících lidskému konsumu, na př. masa, kávy, kakaa, uhlí atd., je u nás mnohem menší než ve státech právě zmíněných. Stejně je tomu i u spotřeby věcí sloužících lidskému konsumu nepřímou. Musí býti tedy naší snahou zvýšení domácí spotřeby nad dosavadní míru. Možnost tohoto zvýšení je odvislá od složitého scuboru výrobních a odbytových podmínek. Jsme sice státem exportním, dovážíme však zejména suroviny pro náš průmysl. Jsme tedy závislí značně na cizině. Velkou závadou možnosti zvýšení životní úrovně je vzájemné stěžování výměny hospodářských statků evropskými státy, které celní dopravou zdražují nejen hotové výrobky, nýbrž i suroviny a polotovary. Právě proto, že my musíme dovážeti nejen suroviny a polotovary, nýbrž i hotové tovary, jsme v nevýhodě proti ci-